

Մուսթաֆա Կ. Օհան, էջ 14:
Կարապետ Մանուկ Օղբու, էջ 74:
Հասան Զապետ, էջ 210:
Մկրտիչ Ամրայ Ճեղքերեան, 310:
Գողթան երգ (Խորագրուտ, կեցք), 240, 388:
Խաճկաճան երգեր, 291:
Պուրջուլու Այգեհասանի, 338:
Երգ Եսթուլ, 434, Գինի, 437:

Յաղագս սրբազան բանաստեղծութեան առ Հայս.
— Աստուածաշունչ գիրք, 421: — Հարսկնոց, 428:
Յաղագս սկզբնաւորութեան թատերական արու-
եստիս յայլնայլ ազգս: 524:
Կղանգներ Էնքննացուց Պատմ. Հայոց, 144, 246:

Բանասէրն տարի մը միայն ամբողջ կրցաւ
Հրատարակուիլ: 1852ին սկիզբն Անիի գաղութ
գաղղեացիքն, որուն տպարանը կը տպուէր Բանա-
սէրն, Անիոյ քաղաքի Կ. Պուլայ (Journal asiatique
de Constantinople) անուն բազմաթիւ ամսա-
թերթ մը սկսած էր հրատարակել: Բանասէրի
լեզուաբանութիւնը խմբագրելու իր թերթը թողած յի-
շեալ ամսաթերթի գլխաւոր խմբագրութիւնը
վրան աւաւ: Թէ որչափ ասան մնացած է Հի-
սարեան սոյն պաշտօնին մէջ, մեզի ծանօթ չէ:
1859ին գինը կը գտնենք դարձեալ իւր Բանա-
սէրն գլուխն: Սոյն տարւոյ Յունուարին Բանասէրի
Բ. Տարւոյ առաջին թիւն հրատարակեցաւ,
գրիւքը ու բովանդակութեամբ առաջին տար-
ւոյ նման: Այս երկրորդ տարւոյ երկրորդ թիւն
լոյս չէրցաւ անտեսել, եւ 1859ի թիւ 1ն Բա-
նասէրի վերաբեր ծննդեան աւետացը հետ մա-
հաւանը բովը տուաւ:
(Հըրոսմանիւն):

Հ. Գ. Գ.

Հայ գրականութիւնն երկու մեծ կորուստ ունե-
ցաւ: Մեծանապի մը եւ մեծամարտ գիտնականի մը
մահուան տեղաւի ըօնն ստիպուած ենք տալ:

ՅԱՅԿԱՆ ԵՐԱՐԱԹԻՒՆՆԵՆ Դ

Փետրուար 12ին Պր. Յովհ. Յարութիւ-
նեան ի Պաթմախա իւր մահկանացուն կնքեց ի
Հասանի 68 ամաց: Հանգուցեալն Նոր-Ջուղայի
Հայերէն էր եւ Հնդկաստան գաղթելով իրեն
վաճառական մեծ համարա ստացած էր իւր աշխար-
հութեամբն: Հնդկահայոց անցեալ աղքատին պոյ-
ծառութեանց մէջ մեծ գեր խաղացած էր Հան-
գուցեալն եւ աղգային ամեն ձեռնարկութեանց
իւր ձեռնառնութիւնը չէր զննար: Իւր ծախիւրը
տպուեցան ի մէջ այլոց՝ Պատմութիւն Նոր-Ջու-
ղայու. (Նոր-Ջուղա, 1880) եւ Պատկերազարդ
Պատմութիւն Հայոց ի լեզու գաղղեներէն (Ան-
նետիկ 1888): Իւր ծերութեանը ժամանակ ազ-
գային թերթներէն շատերուն բաժանորդ գրու-
ած էր, եւ կը յորդորէր խմբագրները բանի-
ւն արգեամբը: Հնախնի խմբագրութիւնն, որ

նոյնպէս արժանացած է բարեկիշատակ Հանգու-
ցեալն քաղաքութեանցն, կը յայտնէ իւր խորին
ցուն Հանգուցեալն վշտագնեալ գերդաստանին,
եւ յերկնից միաթիարութիւն կը մաղթէ:

ՓՐԱՓ. ՔԵՐԱՎԵԼԵ ՊՈՅԿԱՆՆԵՆ Դ

Հայ գրականութեան երեսելէ ներկայա-
ցուցիչներէն մին Փրոֆ. Քերավել Պատկանեան
ի Բեդերսպուրի Ապրիլ 2/14ին երկարատեւ
Հիւանդութենէ ետեւ իւր մահկանացուն կնքեց
56 տարեան հասակին մէջ:

Փրոֆ. Պատկանեան ոչ միայն ազգիս մէջ
այլ եւ եւրոպացի արեւելագիտաց առջեւ մեծ
համբաւ ունէր, զոր տապաճ էր ուսանելէն եւ
գաղղեներէն լեզուա գրած հմտական եւ կարեւոր
երկերուն (Թուով 22—25): Մեծ անուն հա-
նած էր առ եւրոպացի Հայագետս ի մասնաւորի
երկու ուսանելն լեզուագիտական երկարաւոր-
ութեամբն, որ են՝ «Գնտութիւնք ի վերայ կարմու-
թեան հայ լեզուի» (1864) եւ «Նիւթը վան
հայերէն բառագիտութեան» (1862), որոնցմէ
վերջինն յաճախ գովութեամբ կը յիշէն Միւլ-
լէր, լակարտ, Հիւլպանն եւ հարմար:

Բայց ոչինչ պակաս նշանակութիւն ունի
Փրոֆ. Պատկանեան հայագին առջեւ իւր գիտ-
նական յօդուածներովն (տ. Փրոֆ.) եւ հին մա-
տենագիտական (Նմանա Շիրակացի, Միւլթար
Այրիվանցի, Սերէտ, Բուզանդ եւ այլն),
գնահատելի հրատարակութիւններով, եւ շատ
հայ պատմաբանաց ուս թարգմանութեամբը:

Նը ցաւիք մեծապէս այսպիսի գիտնական
անձի մը՝ իւր գործունէութեան հատուկ հասա-
կին մէջ վախճանելուն: Իրմով կը կորսնցնենք
Եւրոպայի առջեւ ազգիս գրական գանձուց ներ-
կայացուցաց զիտարներէն, եւ մեր հին գրա-
կանութեան ժիր մշակներէն մին: Իւր թողած
պատկառելի երկաթիւթիւններն կը մնան ան-
մահ թէ՛ ազգին եւ թէ՛ օտարաց առջեւ:

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ՊՈԽԱԼՈՅԻ

ԵՐԱՐԱՆԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

Վաղղիացի գրասական մատենագիրն Պուա-
լոյ (1636—1711) շորս երգով կ'աւանդէ բռնա-
ստեղծութեան արուեստն: Մասնաւորապէս Ա. Եր-
գին մէջ ընդ հատուր բանաստեղծութեան յատկու-
թեանց եւ կանոնաց վրայ՝ եւ նախորդ ու ժամանա-
կակից բանաստեղծներուն վրայ այնպիսի հմտու-

¹ Արւելոյ, 1852, թ. 212: